

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК СТАНДАРТЫ

АЯҚ КИІМ
Тұтас пішілген аяқ киімнің сынау әдістері
Суға төзімділігі

ОБУВЬ
Методы испытаний цельнокроеной обуви
Водостойкость

ҚР СТ EN 13073-2011

(EN 13073:2001 IDT)

Ресми басылым

Қазақстан Республикасы Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің
Техникалық реттеу және метрология комитеті
(Мемстандарт)

Астана

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК СТАНДАРТЫ

АЯҚ КИІМ

**Тұтас пішілген аяқ киімнің сынау әдістері
Суға төзімділігі**

ҚР СТ EN 13073-2011

(EN 13073:2001 IDT)

Ресми басылым

**Қазақстан Республикасы Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің
Техникалық реттеу және метрология комитеті
(Мемстандарт)**

Астана

Алғысөз

1 «Қазақстан стандарттау және сертификаттау институты» республикалық мемлекеттік кәсіпорны және ТК 73 «Жеңіл өнеркәсіп өнімі» стандарттау жөніндегі техникалық комитеті **ӘЗІРЛЕП ЕНГІЗДІ**

2 Қазақстан Республикасы Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің техникалық реттеу және метрология комитеті төрағасының 2011 жылғы 4 қазандағы № 517-од бұйрығымен **БЕКІТІЛІП ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛДІ**

3 Осы стандарт стандарту EN 13073:2001 Footwear. Test methods for whole shoe. Water resistance. (Аяқ киім. Табанын сынау әдістері. Суға төзімділік) Еуропалық стандартымен бірдей.

EN 13073:2001 хатшылығын AENOR жүргізетін CEN/TC 309 «Аяқ киім» техникалық комитетімен дайындалды.

Ағылшын (en) тілінен аударылды.

Осы стандарт дайындалған және сілтемелер берілген Еуропалық стандарттың ресми данасы Техникалық регламенттер мен стандарттардың мемлекеттік қорында бар.

«Нормативтік сілтемелер» бөлімінде және стандарт мәтінде халықаралық стандарттар өзектендірілді.

Сәйкестік деңгейі - бірдей (IDT)

4 Осы стандартта Қазақстан Республикасының 2004 жылғы 9 қарашадағы № 603-ІІ «Техникалық реттеу туралы», 2010 жылғы 4 мамырдағы № 1274- IV «Тұтынушылар құқығын қорғау туралы» Заңдар нормалары, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2008 жылғы 8 қарашадағы № 1031 қаулысымен бекітілген «Жеңіл өнеркәсіп өнімдеріне қауіпсіздік талаптары», 2008 жылғы 27 ақпандағы № 201 «Балаларға арналған өнімдер мен бұйымдарға қауіпсіздік талаптары» Техникалық регламенттер нормалары жүзеге асырылды.

**5 БІРІНШІ ТЕКСЕРУ МЕРЗІМІ
ТЕКСЕРУ КЕЗЕҢДІЛІГІ**

**2016 жыл
5 жыл**

6 АЛҒАШ РЕТ ЕНГІЗІЛДІ

Осы стандартқа енгізілген өзгерістер туралы ақпарат «Стандарттау бойынша нормативтік құжаттар» сілтемесінде, ал өзгеріс мәтіні «Мемлекеттік стандарттар» ай сайынғы ақпараттық сілтемесінде жарияланады. Осы стандарт қайта қаралған (жойылған) немесе ауыстырылған жағдайда тиісті ақпарат «Мемлекеттік стандарттар» ақпараттық сілтемесінде жарияланады

Осы стандарт Қазақстан Республикасы Индустрия және жаңа технологиялар министрлігі Техникалық реттеу және метрология комитетінің рұқсатынсыз ресми басылым ретінде Қазақстан Республикасы аумағында толықтай немесе бөлшектеліп басылып шығарыла, көбейтіле және таратыла алмайды.

АЯҚ КИІМ**Тұтас пішілген аяқ киімнің сынау әдістері
Суға төзімділігі**

Енгізілген күні 2012-07-01

1 Қолданылу саласы

Осы стандарт материалға тәуелсіз аяқ киімнің суға төзімділігін анықтау әдісін белгілейді.

2 Нормативтік сілтемелер

Осы стандартты қолдану үшін мынадай сілтемелік нормативтік құжаттар қажет:

ҚР СТ 1.9–2007 Қазақстан Республикасының Мемлекеттік техникалық реттеу жүйесі. Қазақстан Республикасында халықаралық, өңірлік және шетелдік мемлекеттердің ұлттық стандарттарын, басқа да стандарттау жөніндегі нормативтік құжаттарды қолдану тәртібі.

EN 13400:2001* Footwear- Sampling location of components for footwear. (Аяқ киім. Сынауларды орналастыру, үлгілердің және сыналатын бөліктерді дайындау және кондиционирлену уақыты).

ЕСКЕРТПЕ Осы стандартты пайдаланған кезде сілтеме стандарттар мен жіктеуіштерді ағымдағы жылдағы жай-күйі бойынша жыл сайын басылып шығатын «Стандарттау жөніндегі нормативтік құжаттар» ақпараттық сілтемесі бойынша және ағымдағы жылы жарияланған сәйкес ай сайын басылып шығарылатын ақпараттық сілтемелер бойынша тексерген дұрыс. Егер сілтеме құжат ауыстырылса (өзгертілсе), онда осы стандартты пайдаланған кезде ауыстырылған (өзгертілген) стандартты басшылыққа алу керек. Егер сілтеме құжат ауыстырылмай жойылса, онда оған сілтеме берілген ереже осы сілтемені қозғамайтын бөлікте қолданылады.

3 Терминдер мен анықтамалар

Осы стандартта тиісті анықтамаларымен мынадай терминдер қолданылады:

3.1 Суға төзімділік (water resistance): Аяқ киімнің пайдалану кезінде ішіне судың енуіне қарсыласуы.

4 Жабдық және сынаушы

Мынадай жабдық пен сынаушы қолданылуы тиіс:

4.1 Сынаушы – сынауды жүргізетін адам.

4.2 Белгілі талаптар белгіленген суға арналған көлденең су енбейтін астау (1-суретті қара).

4.2.1 Суға арналған астау екі шетінде сынауды жүргізу кезінде сынаушының бұрылуы үшін қозғалғыш платформалар болуы тиіс.

4.2.2 Астау сынаушы платформа араларында сумен 10 қадам асай алатындай ұзын болуы тиіс.

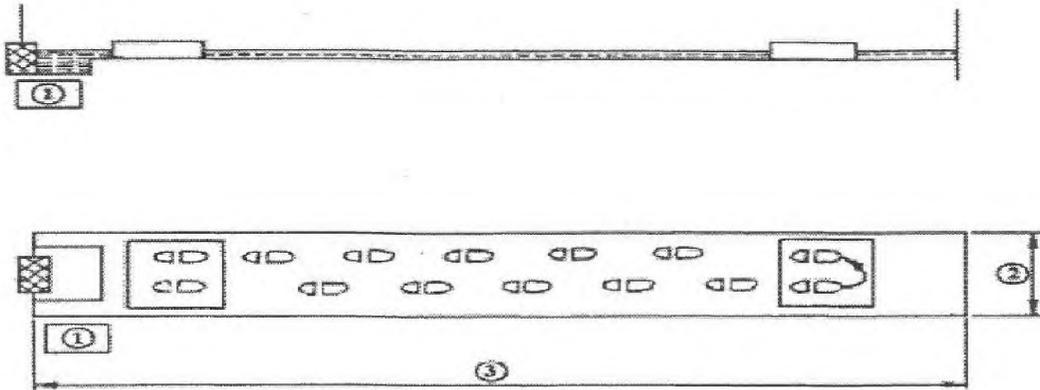
4.2.3 Суға арналған астау ені 0,6 м-ден кем болмауы тиіс.

4.2.4 Суға арналған астаудың суды ағызып жіберуге мүмкіндік беретін тығыны болуы тиіс.

*ҚР СТ 1.9 сәйкес қолданылады

ҚР СТ EN 13073-2011

ЕСКЕРТПЕ Құбыр желісі науаны қажетті тереңдікке дейін сумен толтыру жеңіл толтыруға болатындай орналастырылғаны жөн.

Шартты белгілеулер:

1- тығын

2- суға арналған астау ені 0,6 м

3- суға арналған астау ұзындығы 10 м

1-сурет – Суға арналған астау

5 Үлгілерді іріктеу

Сынау үшін әр түрлі өлшемді (кіші, орташа және үлкен) аяқ киімнің 3 жұп үлгілерін тандап алу қажет.

6 Сынау әдісі

6.1 Қағида

Аяқ киімді суға төзімділігіне сынау кезінде қадам саны мен астаудағы су тереңдігі өлшенді. Аяқ киім ішіне судың ену дәрежесі сыналатын аяқкиім жұбын сырттай қараумен анықталады.

6.2 Рәсім

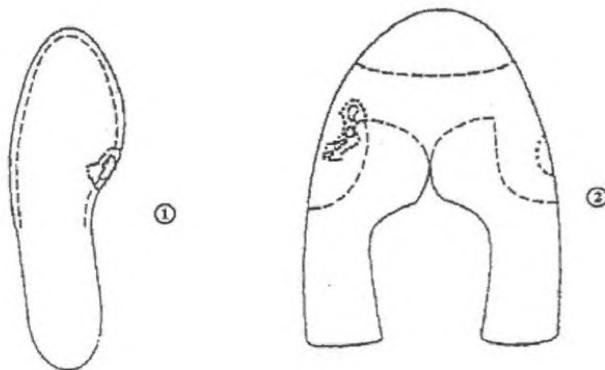
Суға арналған сусыз астауда (4.2 кара) платформаның бұрылу позициясын орнату қажет. Сынаушы EN 13400 сипатталған әдіске сәйкес астаудың бір шетінен екінші шетіне қадамның қалыпты ұзындығымен әр аяқ астау түбіне 5 рет тиетіндей 11 қадам жасауы тиіс (1-суретті кара).

Әрбір жарты жұпқа аяқкиімнің пішілген қонышы мен аяқ киімнің төменгі бөліктерінің (табан, өкше) қосылу сызығынан 5 мм қашықтықта сызық жасау (жуылмайтын маркермен) қажет. Астауды сумен сыналатын үлгідегі белгіленген сызық деңгейінде болатындай толтыру қажет.

Сыналатын үлгі құрғақ болуы тиіс. Сынаушы аяғына аяқ табанын қажаудан сақтайтын шұлық, одан кейін аяққа сыналатын аяқкиім жұбын кигізу қажет. Сынаушы платформалардың біреуіне тұрып, сынауды бастайды. Сынаушыға астауды бірінші және екінші жаққа толықтай ұзындығы бойымен платформаларды бұрылу үшін пайдаланып 100 рет өту қажет. Сынаушы Абайлық сақтап, сынауды жай темпте жүргізуі тиіс (секундына бір қадамнан артық емес). Сынауды жүргізу кезінде су аяқкиімнің жоғарғы бөлігіне тимеуі тиіс.

Астауды 100-еселік өткеннен кейін аяқкиімді қарау үшін шешу қажет. Аяқ киімді

мұқият ішінен көзбен қарап шығып, қолмен ұстап судың енуі белгілерін қарап шығу қажет. Егер қандай да бір су өту айқындалған болса, оны әрбір сыналатын жарты жұп аяқ киімнің позиция мен диаграммадағы дәрежеге (2-суретті кара) жазу қажет.

Шартты белгілеулер:

1- ұлтарақ

2- аяқкиімнің пішілген қонышы

----- ұлтарақтың бас жағындағы тігістер

----- енудің бірінші аймағы

_____ енудің кеңейген аймағы

2-сурет Судың енуі белгіленген мысалмен аяқкиім үшін диаграмманың қолайлы пішіні

Егер судың ішкі енуі болмаған болса, сынауды жалғастыру қажет. Әр серияның сынау нәтижелерін жазып, диаграмманы толтыру қажет (2-суретті кара).

Егер астаудан 500-еселік өткеннен кейін судың енуі болмаса, сынауды тоқтатады. Сынауы басқа екі өлшемді аяқкиім жұбымен жүргізу қажет.

7 Нәтижелерді бейнелеу

Сынау нәтижелері екі мәнге ие:

- астау ұзындығы;
- см² өрнектелген судың енуінің жалпы ауданы.

8 Сынау хаттамасы

Сынау хаттамасына мынадай ақпарат кіруі тиіс:

- a) 7-бөлімге сәйкес алынған нәтижелер;
- b) аяқкиім үлгісінің типі және барлық бірегейлеу мәліметтері;
- c) тиісті шарттарда үлгіні іріктеу рәсімдерінің сипаттамасы;
- d) осы стандарт бойынша сынау әдісіне сілтеме;
- e) сынаудың стандартты әдісінен қандай да бір ауытқулар нақтылаулары;
- f) сынауды жүргізу күні.

ӘӨЖ 667: 63.172:006.354

МСЖ 61.060

Түйінді сөздер: бүтін пішілген аяккіім, суға төзімділік, диаграмма, сынаушы.

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ СТАНДАРТ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ОБУВЬ

**Методы испытаний цельнокроеной обуви
Водостойкость**

СТ РК EN 13073-2011

(EN 13073:2001 IDT)

Издание официальное

**Комитет технического регулирования и метрологии
Министерства индустрии и новых технологий Республики Казахстан
(Госстандарт)**

Астана

Предисловие

1 ПОДГОТОВЛЕН И ВНЕСЕН республиканским государственным предприятием «Казахстанский институт стандартизации и сертификации» и Техническим комитетом по стандартизации ТК 73 «Продукция легкой промышленности»

2 УТВЕРЖДЕН И ВВЕДЕН В ДЕЙСТВИЕ Приказом Председателя Комитета технического регулирования и метрологии Министерства индустрии и новых технологий Республики Казахстан № 517од от.04.10.2011г

3 Настоящий стандарт идентичен европейскому стандарту EN 13073:2001 Footwear. Test methods for whole shoe. Water resistance. (Обувь. Методы испытаний подошвы. Водостойкость)

EN 13073:2001 разработан Техническим комитетом CEN/TC 309 «Обувь», секретариат которого ведёт AENOR.

Перевод с английского языка (en).

Официальные экземпляры европейских стандартов, на основе которых подготовлен настоящий государственный стандарт и на которые даны ссылки, имеются в Государственном фонде технических регламентов и стандартов.

В разделе «Нормативные ссылки» и тексте стандарта ссылочные международные стандарты актуализированы.

Степень соответствия - идентичная (IDT)

4 В настоящем стандарте реализованы нормы законов Республики Казахстан «О техническом регулировании» от 9 ноября 2004 года № 603-ІІ, «О защите прав потребителей» от 4 мая 2010 года № 1274- ІV, а также Технических регламентов «Требования к безопасности продукции легкой промышленности», утвержденного постановлением Правительства Республики Казахстан от 8 ноября 2008 года № 1031, «Требования к безопасности продукции и изделий, предназначенных для детей» от 27 февраля 2008 года № 201.

5 СРОК ПЕРВОЙ ПРОВЕРКИ ПЕРИОДИЧНОСТЬ ПРОВЕРКИ

2016 год
5 лет

6 ВВЕДЕН ВПЕРВЫЕ

Информация об изменениях к настоящему стандарту публикуется в ежегодно издаваемом информационном указателе «Нормативные документы по стандартизации Республики Казахстан», а текст изменений - в ежемесячных информационных указателях «Государственные стандарты». В случае пересмотра (отмены) или замены настоящего стандарта соответствующая информация будет опубликована в информационном указателе «Государственные стандарты»

Настоящий стандарт не может быть полностью или частично воспроизведен, тиражирован и распространен в качестве официального издания без разрешения Комитета технического регулирования и метрологии Министерства индустрии и новых технологий Республики Казахстан.

ОБУВЬ**Методы испытания цельнокроеной обуви
Водостойкость**

Дата введения 2012-07-01

1 Область применения

Настоящий стандарт устанавливает метод испытания для определения водостойкости обуви, независимо от материала.

2 Нормативные ссылки

Для применения настоящего стандарта необходимы следующие ссылочные нормативные документы.

СТ РК 1.9-2007 Государственная система технического регулирования Республики Казахстан. Порядок применения международных, региональных и национальных стандартов иностранных государств, других нормативных документов по стандартизации в Республике Казахстан.

EN 13400:2001* Footwear- Sampling location of components for footwear. (Обувь. Размещение испытаний, подготовка и время кондиционирования образцов испытываемых частей)

ПРИМЕЧАНИЕ При пользовании настоящим стандартом целесообразно проверить действие ссылочных стандартов по ежегодно издаваемому информационному указателю «Нормативные документы по стандартизации» по состоянию на текущий год и соответствующим ежемесячно издаваемым информационным указателям, опубликованным в текущем году. Если ссылочный документ заменен (изменен), то при пользовании настоящим стандартом следует руководствоваться замененным (измененным) документом. Если ссылочный документ отменен без замены, то положение, в котором дана ссылка на него, применяется в части, не затрагивающей эту ссылку.

3 Термины и определения

В настоящем стандарте применяется следующий термин с соответствующим определением:

3.1 Водостойкость (water resistance): Сопротивление обуви к проникновению воды внутрь при эксплуатации.

4 Оборудование и испытатель

Должно быть использовано следующее оборудование и испытатель:

4.1 Испытатель - человек, который проводит испытания.

4.2 Горизонтальная водонепроницаемая ванна для воды, к которой установлены определённые требования (см. Рисунок 1).

4.2.1 Ванна для воды должна иметь на двух концах подвижные платформы для разворота испытателя при проведении испытаний. Платформы должны располагаться выше уровня воды.

4.2.2 Ванна должна быть достаточно длинной, чтобы испытатель мог сделать 10 шагов по воде между платформами.

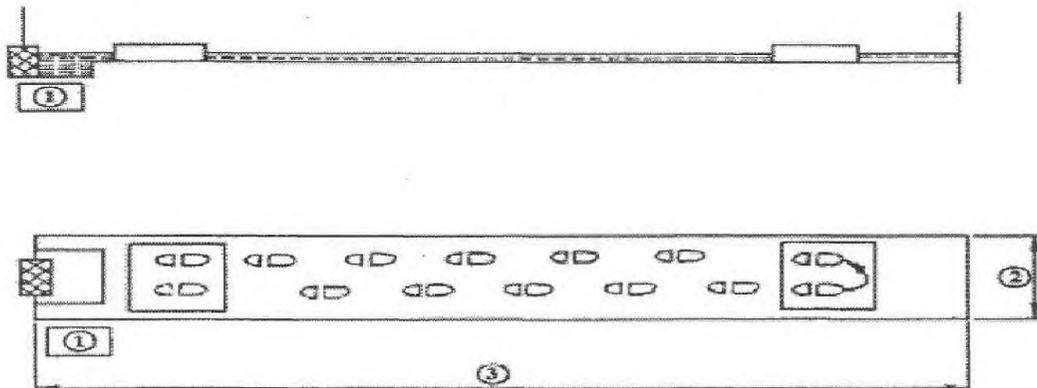
*Применяется в соответствии с СТ РК 1.9

СТ РК EN 13073-2011

4.2.3 Ширина ванны для воды должна быть не менее 0,6 м.

4.2.4 Ванна для воды должна иметь пробку, которая даёт возможность сливать воду.

ПРИМЕЧАНИЕ Желательно, чтобы трубопровод был расположен так, чтобы лоток легко наполнялся водой до нужной глубины.

Условные обозначения:

1- пробка

2- ширина ванны для воды 0,6 м

3- длина ванны для воды 10 м

Рисунок 1 - Ванна для воды

5 Отбор образцов

Для испытаний необходимо отобрать 3 пары образцов обуви разных размеров (маленький, средний и большой).

6 Метод испытания

6.1 Принцип

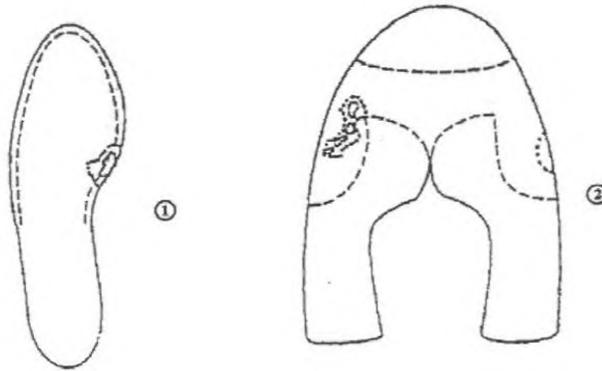
При испытании образцов обуви на водостойкость измеряется количество шагов и глубина воды в ванне. Степень проникновения воды внутрь обуви определяется путём внешнего осмотра испытуемой пары обуви.

6.2 Процедура

В ванне для воды (см. 4.2), без воды необходимо установить позицию поворота платформы. Испытатель должен сделать 11 шагов от одного края ванны к другому краю с нормальной длиной шага так, чтобы каждая нога коснулась дна ванны 5 раз (см. Рисунок 1) в соответствии с методом, описанном в EN 13400. Необходимо на каждую полупару образца нанести линию (несмываемым маркером) на расстоянии 5 мм от линии соединения заготовки верха обуви с деталями низа обуви (подошва, каблук). Ванну необходимо заполнить водой настолько, чтобы уровень воды в ванне был на уровне линии, отмеченной на испытуемом образце.

Испытуемый образец должен быть сухим. На ноги испытателя необходимо надеть носки, которые предохраняют стопы ног от трения, затем испытываемую пару обуви одевают на ноги. Испытатель встаёт на одну из платформ и начинает испытания. Испытателю необходимо пройти 100 раз ванну по всей длине в одну и в другую стороны с использованием платформы для поворота. Испытатель должен быть осторожен и проводить испытания в медленном темпе (не более одного шага в секунду). При проведении испытаний вода не должна попадать за верхнюю грань обуви.

После 100-кратного прохождения ванны необходимо снять обувь для осмотра. Необходимо тщательно осмотреть обувь внутри, визуальным и на ощупь на определение признаков проникновения воды. Если какое-либо промокание выявлено, необходимо записать его позицию и степень на диаграммах (см. Рисунок 2) для каждой испытываемой пары обуви.

Условные обозначения:

1- стелька

2-заготовка верха обуви

----- швы в носочной части стельки

----- первые области проникновения

_____ расширенная область проникновения

Рисунок 2- Оптимальная форма диаграммы для обуви с примером отмеченных проникновений воды

Если проникновение воды внутрь обуви не произошло, испытания необходимо продолжить. Результаты испытаний каждой серии необходимо записать и заполнить диаграммы. (см. Рисунок 2).

Если после 500-кратного прохождения ванны проникновение воды не обнаружено, испытания прекращаются.

Испытания необходимо провести и с двумя другими парами обуви других размеров.

7 Выражение результатов

Результаты испытаний содержат 2 значения:

- длина ванны;
- общая площадь проникновения воды, выраженная в см².

8 Протокол испытания

Протокол испытания должен включать следующую информацию:

- a) результат, полученный в соответствии с Разделом 7;
- b) тип и полные идентификационные данные образца обуви;
- c) описание процедуры отбора образца в соответствующих условиях;
- d) ссылка на метод испытания по данному стандарту;
- e) детали каких-либо отклонений от стандартного метода испытания;
- f) дата проведения испытания.

УДК 667: 63.172:006.354

МКС 61.060

Ключевые слова: цельнокроеная обувь, водостойкость, диаграмма, испытатель.

Басуға _____ ж. қол қойылды. Пішімі 60x84 1/16 Қағазы офсеттік.

Қаріп түрі «Times New Roman»

Шартты баспа табағы 1,8б. Таралымы _____ дана.

Тапсырыс _____

«Қазақстан стандарттау және сертификаттау институты» республикалық мемлекеттік
кәсіпорны

010000, Астана қаласы Орынбор көшесі, 11 үй

«Эталон орталығы» ғимараты

Тел.: 8(7172) 240074, 793324